

Slutrapport

Projektrubrik: Granboken - om den biologiska mångfalden knuten till granen

Huvudsökande: Håkan Tunón, Centrum för biologisk mångfald

Projektets löptid: 2018-01-01 – 2020-01-31

Populärvetenskaplig sammanfattning

Målet med projektet var att publicera boken "Gran: grann, grandios och rik" med Bengt Ehnström som författare och Martin Holmer som konstnär. Boken kom från trycket i slutet av 2019 enligt planerna. Precis som de tidigare trädböckerna om sälg, asp, björk och tall så handlar "granboken" om den biologiska mångfalden som är särskilt knuten till just detta trädet. Boken skildrar en del av all den biologiska mångfald som är knuten till granens olika livscyklar från ung planta till gammalt dött träd. Olika organismer har olika behov av granen som föda eller livsmiljö och detta gör att olika arter uppskattar granen vid olika tidpunkter av dess liv. Granen är Sveriges vanligaste träd, drygt 40 % av träden. Om detta berättar Bengt Ehnström - en berättelse som sedan ackompanjeras av Martin Holmers akvareller som skildrar ett urval av de karaktärsarter som trivs på granen. Resultatet har blivit en färgstark berättelse på 128 sidor.

Resultat

Målet med projektet är att publicera boken "Gran: grann, grandios och rik" med Bengt Ehnström som författare och Martin Holmer som konstnär. Boken kom från trycket 29 november 2019 och därmed var den delen av projektet slutförd. Än är det för tidigt att uttala sig om vilken faktisk påverkan boken kommer att få.

Målbeskrivning

Avsikten med projektet var att publicera en rikt illustrerad bok som skildrar en del av den rika biologiska mångfald som är knuten till granen och alla dess levnadsstadier. Författare är skogsentomologen Bengt Ehnström och illustratör civiljägmästare Martin Holmer. Det är en rik skildring där granens betydelse för många olika arter framgår, samtidigt som man kan konstatera att det behövs granar av alla åldrar i landskapet för att främja biodiversiteten. Boken är tryckt och lagerförd hos bokdistributören samt utskickad till olika aktörer i syfte att göra ringar på vattnet.

Kommunikation och nyttiggörande av resultat

Sommaren 2018 mellan 22/5 (internationella dagen för biologisk mångfald) till sista augusti genomfördes en konstutställning med ett urval om tjugo av Martin Holmers bilder ur böckerna, som fick sällskap av ett tiotal designade tygvepor med trädtryck (björk- och tallmotiv) av Studio Bjarka, och några särskilda temavandringar. Denna utställning flyttade sommaren 2019 till Hälsingegård Ol-Anders i Alfta som är besökscentrum för Världsarvet Hälsingegårdar i Ovanåker och Biosfärområdet Voxnadalen. Därefter flyttade utställningen till SLU:s bibliotek i Ultuna under perioden 2 oktober till 2 december, men denna gång kompletterades den med glaskonstnärinnan Elisabeth Henrikssons röntgade bilder av sälg, asp, björk, tall och gran, som kommer från konstprojektet Materia Medica.

Under hösten hölls även ett par föreläsningar i utställningen på temat värdträd och biologisk mångfald.

Boken var avsedd att bli färdig under hösten 2019 och det infriades eftersom ett ganska välbesökt boksläpp kunde hållas den 2 december i utställningen i Ultuna. Ett fyrtiotal personer lyssnade då på Bengt Ehnström och Martin Holmer när de berättade om arbetet med boken och visade bilder ur boken. Ett antal tidskriftsredaktioner har visat intresse av att publicera recensioner eller anmälningar om boken. Vi har redan haft en artikel i tidskriften Biodiverse om boken.